

«Նոր ժամանակի կրթություն» ՀԿ

**ՀԵՐԹԱԿԱՆ ԱՏԵՍՏԱՎՈՐՄԱՆ ԵՆԹԱԿԱ
ՈՒՍՈՒՑԻՉՆԵՐԻ ՎԵՐԱՊԱՏՐԱՍՏՄԱՆ
ԴԱՍԸՆԹԱՑ**

**ԱՎԱՐՏԱԿԱՆ ՀԵՏԱԶՈՏԱԿԱՆ
ԱՇԽԱՏԱՆՔ**

Հետազոտության թեման՝ «Վեց տարեկան երեխաների պատրաստվածությունը դպրոցին»

Առարկան՝ Մայրենի

Հետազոտող ուսուցիչ՝ Գևորգյան Լ.

Ուսումնական հաստատություն՝ Արարատի մարզի Գեղանիստի միջնակարգ դպրոց

Երևան 2022

Բովանդակություն

Ներածություն -----	3
Երեխայի պատրաստվածությունը դպրոցին-----	4
Տիզիկական պատրաստվածություն-----	5
Հոգեբանական պատրաստվածությունը-----	5
ինտելեկտուալ պատրաստվածություն -----	6
Խոսքի պատրաստակամություն-----	9
Կամային պատրաստակամություն-----	10
Մոտիվացիոն պատրաստակամություն-----	12
Սոցիալական կամ անձնային պատրաստվածությունը-----	14
Ինչու է երեխայի համար դժվար սովորելը: Իսկ ի՞նչ պետք է սովորեցնել երեխային դպրոցականի կյանքի հենց սկզբից-----	15
Եզրակացություն -----	17
Օգտագործված գրականության ցանկ-----	19

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Այսօրվա ծնողներին հուզող ամենակարևորագույն հարցերից մեկն է:

Երեխան 6 տարեկան է, և մենք ինքներս մեզ հարցնում ենք. «Ուղարկե՞նք նրան դպրոց, թե՞ սպասենք ևս մեկ տարի: Նա արդեն պատրաստ է դպրոցին, թե թող մի քիչ էլ մեծանա: Թերևս երբեմն կասկածները հաղթահարվում են. «Ի վերջո, նա դեռ այնքան փոքր է: Ինչու՞ իսկ էլ նրա մանկությունը: Այս և նմանատիպ հարցերը երբեմն հանգիստ չեն տալիս:

Կամ գուցե դուք արդեն որոշել ենք և պարզապես ուզում ենք հասկանալ, թե երեխան ինչ պետք է իմանա և կարողանա անել նախքան դպրոց ընդունվելը:

Իմ կատարած հետազոտական աշխատանքի ընթացքում հասկացա, որ ոչ բոլոր ծնողներն են կողմ որ երեխան դպրոց սկսի հաճախել վեց տարեկանից: Նրանք ունենում են մտավախություն կապված երեխայի վարքային դրսևորումների, նոր միջավայրի պատրաստվածության, Ինքներս մեզ օգնելու համար եկեք հասկանանք դպրոցական պատրաստվածության հայեցակարգը: Այն բարդ է, բաղկացած է մի քանի բաղադրիչներից, նույնքան կարևոր:

Ռ.Վ. Օվչարովան երեխայի պատրաստակամությունը դպրոցին սահմանում է հետևյալ կերպ.

Երեխան պատրաստ է դպրոցին. նա գիտի, թե ինչպես պլանավորել և վերահսկել իր գործողությունները (կամ ձգտում է դրան), կենտրոնանում է առարկաների բաց հատկությունների, իրեն շրջապատող աշխարհի օրինաչափությունների վրա, ձգտում է դրանք օգտագործել իր գործողություններում, գիտի, թե ինչպես լսել մեկ այլ անձի և գիտի, թե ինչպես (կամ ձգտում է) կատարել տրամաբանական գործողություններ բանավոր հասկացությունների տեսքով:

Ա.Ն. Լեոնտևը, հիմնվելով իր և իր գործընկերների կողմից իրականացված բազմաթիվ ուսումնասիրությունների վրա, առաջ քաշեց այն տեսակետը, որ նախադպրոցական տարիքը այն ժամանակաշրջանն է, երբ սկզբում առաջանում է ստորադաս

դրդապատճառների համակարգ, որը ստեղծում է անձի միասնությունը, և այդ պատճառով պետք է, համարել է, ինչպես ինքն է ասում, «նախնական, փաստացի պահեստային անձերի ժամանակաշրջանը»: Ենթակա դրդապատճառների համակարգը սկսում է վերահսկել երեխայի վարքը և որոշել նրա ամբողջ զարգացումը: Այս դիրքորոշումը համալրվում է հետագա հոգեբանական ուսումնասիրությունների տվյալներով:

1 Երեխայի պատրաստվածությունը դպրոցին

Նախադպրոցական տարիքում երեխայի առաջատար գործուբեությունը խաղն է: Խաղի միջոցով նա ծանոթանում է աշխարհին, փորձում մեր մեծահասակների աշխարհի դերերը, զարգացնում է երևակայությունը, որը հզոր խթան է մտածողության զարգացման համար: Իսկ արդեն 7 տարեկանում երեխան սկսում է հասկանալ, որ խաղն ու խաղալիքները երեխաների համար են: Նա արդեն ուզում է ներթափանցել մեծերի աշխարհ, ինչ որ լուրջ բան անել, կարծես արդեն լիովին մեծացել է:

Պատրաստությունը մարդու մտավոր զարգացման որոշակի մակարդակ է: Ոչ թե ինչ-որ հմտությունների և կարողությունների մի շարք, այլ ամբողջական և բավականին բարդ կրթություն. Ավելին, սխալ է այն նեղացնել «դպրոցին պատրաստ լինելուն»: Կյանքի յուրաքանչյուր նոր փուլ երեխայից պահանջում է որոշակի պատրաստակամություն՝ դերային խաղերով զբաղվելու պատրաստակամություն, առանց ծնողների ճամբար գնալու պատրաստակամություն, համալսարանում սովորելու պատրաստակամություն: Եթե երեխան, զարգացման խնդիրների պատճառով, պատրաստ չէ այլ երեխաների հետ ընդլայնված հարաբերությունների մեջ մտնել, նա չի կարողանա մասնակցել դերային խաղին: Եթե նա պատրաստ չէ ճամբար գնալ առանց ծնողների, առողջական արձակուրդը նրա համար տանջանք կդառնա: Պատրաստ չէ խաղալ համալսարանի կանոններով, չի կարողանա հաջողությամբ սովորել: Բայց միամտություն է հավատալ, որ հնարավոր է կանխել որոշ դժվարություններ նրա կյանքում՝ իրադարձություններից առաջ:

Որպեսզի երեխան նախադպրոցականից վերածվի դպրոցականի, նա պետք է որակապես փոխվի: Նա պետք է զարգացնի նոր մտավոր գործառույթներ: Դրանք չեն կարող նախապես մշակվել, քանի որ բացակայում են նախադպրոցական տարիքում: «Մարզելը» ընդհանրապես սխալ բառ է փոքր երեխայի հետ կապված: Շարժիչային հմտություններ, մտածողություն, հիշողություն՝ ամեն ինչ լավ է: Դա ոչ միայն վերաբերում է դպրոցական պատրաստվածությանը:

1.2 Ֆիզիկական պատրաստվածություն

Ֆիզիկական զարգացում + առողջական վիճակ + կենսաբանական տարիք = մորֆոլոգիական պատրաստվածություն:

Դա որոշում են բժիշկները՝ դպրոցի դիմաց լրացնելով բժշկական քարտ: Հաճախ դա տեղի է ունենում ֆորմալ, քարտի վրա մուտքագրվում է անհրաժեշտ տեղեկատվությունը՝ քաշը, հասակը, այլ ցուցանիշներ, նեղ մասնագետներն իրենց գնահատականներն են դնում և վերջ: Դա ծնողների որոշելիքն է: Եթե ցանկանում ենք լիարժեք տեղեկատվություն ստանալ, պետք է անցնել հետազոտությունը, ինչպես և սպասվում էր, անպայման հարցնել բժշկին, թե ինչ առաջարկություններ կարող է տալ երեխայի համար դպրոցի հետ կապված:

Ուշադրություն դարձնելով նյարդային համակարգի զարգացման մակարդակին, խորհրդակցել բժշկի հետ, թե ինչպես է դա դրսևորվում երեխայի վարքագծի մեջ՝ երեխային ավելի լավ հասկանալու համար:

Այսպիսով, ամբողջական տեղեկատվություն կա ֆիզիկական զարգացման մասին, առաջարկություններ են ստացվել վիրաբույժից, նյարդապաթոլոգից, ակնաբույժից և այլ նեղ մասնագետներից: Մանկաբույժը կայացրել է իր որոշումը.

1.3 Հոգեբանական պատրաստվածությունը *հաջորդ կարևոր բաղադրիչն է:*

Առօրյա վարքի և մեծահասակների հետ շփման պայմաններում, ինչպես նաև դերախաղի պրակտիկայում, նախադպրոցական տարիքի երեխան զարգացնում է սոցիալական շատ նորմերի ընդհանրացված գիտելիքներ, բայց այդ գիտելիքը դեռևս

լիովին անգիտակից է երեխայի կողմից և ուղղակիորեն զոդված է նրան: դրական և բացասական հուզական փորձառություններ. Առաջին էթիկական ատյանները դեռևս համեմատաբար պարզ համակարգային կազմավորումներ են, որոնք բարոյական զգացումների սաղմերն են, որոնց հիման վրա ապագայում ձևավորվում են արդեն իսկ բավականին հասուն բարոյական և հոգեբանական զգացումներ և համոզումներ:

Հոգեբանական դեպքերը առաջացնում են վարքի հոգեբանական դրդապատճառներ նախադպրոցական տարիքի երեխաների մոտ, որոնք կարող են իրենց ազդեցությամբ ավելի ուժեղ լինել, քան շատ անմիջական կարիքներ, ներառյալ տարրական կարիքները:

Ինտելեկտուալ պատրաստվածություն.

Այս բաղադրիչը պատրաստակամությունը ենթադրում է, որ երեխան ունի հորիզոն, կոնկրետ գիտելիքների պաշար: Երեխան պետք է ունենա համակարգված և մասնատված ընկալում, ուսումնասիրվող նյութի նկատմամբ տեսական վերաբերմունքի տարրեր, ընդհանրացված մտածողության ձևեր և հիմնական տրամաբանական գործողություններ, իմաստային անգիր.Սակայն, հիմնականում, երեխայի մտածողությունը մնում է փոխաբերական՝ հիմնված առարկաների, դրանց փոխարինողների հետ իրական գործողությունների վրա: Ամփոփելով՝ կարող ենք ասել, որ դպրոցում սովորելու ինտելեկտուալ պատրաստակամության զարգացումը ներառում է.

Տարբերակված ընկալում

Վերլուծական մտածողություն (երևույթների միջև հիմնական հատկանիշներն ու փոխհարաբերությունները ըմբռնելու ունակությունը, օրինակը վերարտադրելու ունակությունը); Հատկապես բարձր պահանջներ են դրվում դպրոցական կրթության, գիտելիքների համակարգված յուրացման, երեխայի մտածողության վրա: Երեխան պետք է կարողանա շրջապատող իրականության երևույթների մեջ առանձնացնել

Էականը, կարողանա համեմատել դրանք, տեսնել նման և տարբեր. նա պետք է սովորի տրամաբանել, գտնել երեւոյթների պատճառները, եզրակացություններ անել:

Ռացիոնալ մոտեցում իրականությանը (ֆանտազիայի դերի թուլացում);

Տրամաբանական անգիրացում;

Գիտելիքի նկատմամբ հետաքրքրություն, լրացուցիչ ջանքերով այն ձեռք բերելու գործընթացը.

Խոսակցական լեզվի տիրապետում ականջով և սիմվոլները հասկանալու և կիրառելու կարողություն;

Ձեռքերի նուրբ շարժումների զարգացում և ձեռք-աչք համակարգում:

Հետևյալ վարժությունները անգնահատելի օգնություն կտան տրամաբանական մտածողության զարգացմանը.

Օրինակ՝ այսպիսի առաջադրանքը ներառում է մեկ առարկայի բացառում, որը չունի մյուս երեքի համար ընդհանուր որևէ հատկանիշ:

Լուցկիներով կամ ձողիկներով վարժությունները (որոշակի թվով լուցկիներից ուրվագիծ դրեք, դրանցից մեկը տեղափոխեք այլ պատկեր ստանալու համար. մի գծով միացրեք մի քանի կետ՝ առանց ձեռքը բարձրացնելու) նաև օգնում են զարգացնել տարածական մտածողությունը: Ճանաչողական հետաքրքրությունները զարգանում են աստիճանաբար, երկար ժամանակ և չեն կարող առաջանալ դպրոց ընդունվելուց անմիջապես հետո, եթե նախադպրոցական տարիքում նրանց դաստիարակությանը բավարար ուշադրություն չի դարձվել:

Կարևոր է երեխայի լավ կողմնորոշումը տարածության և ժամանակի մեջ:

Բառացիորեն դպրոցում գտնվելու առաջին օրերից երեխան ստանում է հրահանգներ, որոնք հնարավոր չէ կատարել առանց իրերի տարածական առանձնահատկությունները, տարածության ուղղությունների իմացությունը հաշվի առնելու: Այսպիսով, օրինակ, ուսուցիչը կարող է առաջարկել գիծ գծել «վերևի ձախից

Թեք դեպի ներքևի աջ անկյուն» կամ «ուղիղ դեպի վանդակի աջ կողմը» և այլն: Ժամանակի գաղափարը և ժամանակի զգացումը, դասարանում սովորողի կազմակերպված աշխատանքը, առաջադրանքների կատարումը սահմանված ժամկետում կարևոր պայման է որոշելու, թե որքան ժամանակ է անցել: Նախադպրոցական տարիքի երեխաների հետազոտողները պարզել են, որ նախադպրոցական տարիքի երեխաներին բնորոշ է ընդհանուր հետաքրքրասիրությունը: Սա «ինչու»-ի դարն է:

Բայց հաճախ է պատահում, որ հետաքրքրասիրությունը մարում է, իսկ դպրոցում, նույնիսկ տարրական, երեխաների մոտ զարգացնում է ինտելեկտուալ պասիվություն: Այս պասիվությունը ստիպում է նրանց հետ մնալ: Ինչպե՞ս խուսափել դրանից: Հոգեբանները խորհուրդ են տալիս միշտ պատասխանել երեխայի տված հարցերին, քանի որ ծնողների հետ շփումը մեծ ուրախություն և արժեք է երեխայի համար: Եթե ձեր ուշադրությամբ աջակցեք նրա սովորելու հետաքրքրությանը, ապա երեխայի համար ավելի հեշտ կլինի զարգանալ: Ցավոք սրտի, ծնողները հաճախ մերժում են նյարդայնացնող հարցերը՝ սա է ինտելեկտուալ պասիվության հիմքը: Դրան է հանգեցնում նաև երեխային պատրաստի գիտելիքներով «լցնելը»:

Վեց-յոթ տարեկանում նախադպրոցականը պետք է լավ իմանա իր հասցեն, քաղաքի անունը, որտեղ ապրում է, երկրի, մայրաքաղաքի անունը: Իմացեք ծնողների անուններն ու հայրանունները, որտեղ նրանք աշխատում են և հասկանում, որ իրենց պապը ինչ-որ մեկի հայրն է (հայրը կամ մայրը): Պետք է ծանոթանա ծառերի, ծաղիկների հիմնական տեսակներին, տարբերի ընտանի և վայրի կենդանիներին:

Հիմնական խաղային գործունեությունը. Օգտակար խաղերը տարբեր են. Անգամ «անլուրջ» խաղեր՝ «հիվանդանոցում», «մայր ու աղջիկ», «դպրոցում»: Հատկապես արժեքավոր է, երբ նման խաղերի միանգամից մի քանի երեխա է մասնակցում: Սա զարգացնում է կոլեկտիվիզմը, երեխան սովորում է հարաբերություններ կառուցել, լուծել առաջացող հակամարտությունները: Երեխաները տիրապետում են մեծահասակների կյանքին, վարքի համակարգին, պարտականություններին:

Սովորեք հետևել «մեծահասակների» հրահանգներին: Եվ ամենակարևորը՝ ամեն ինչ

տեղի է ունենում առանց պարտադրանքի, հեշտությամբ և կամավոր: Չարգանում է երևակայությունը՝ «ինչ կլինեք, եթե...» պատկերացնելու ունակությունը:

Օգտակար են նաև պլաստիլինի, մատիտների և այլնի հետ խաղերը, այսինքն՝ մոդելավորումը, ապլիկան, նկարչությունը և դիզայնը հպարտանում են դպրոցին նախապատրաստվելիս: Այս դասարաններում զարգանում է պատկերացում աշխարհի, առարկաների, կենդանիների, մարդկանց մասին: Չարգանում է նաև առարկաները մտովի պատկերացնելու, դրանք մտքում «դիտարկելու» կարողությունը: Հետագայում սա կարևոր կլինի ֆիզիկայի, երկրաչափության և այլնի ուսումնասիրության մեջ: Նկարելով, կառուցելով, երեխան ապրում է ստեղծագործության բերկրանքը, արտահայտվում: Խորանարդներից կառուցումը պահանջում է ինժեներական խնդիրների լուծում: Նա իր մտքում սովորում է պատասխանել բազմաթիվ հարցերի, թե ինչպես կարելի է տուն սարքել, որպեսզի այն չփլվի և այլն: Ծնողները կարող են միանալ խաղի գործընթացին և աննկատ առաջարկել հետաքրքիր սյուժե կամ դիզայն:

Հիմնական բանը երեխայի անկախությունը չխախտելն է: Պետք է խրախուսել նրան ինքնուրույն փնտրել գաղափարներ և դրանց իրականացման միջոցներ:

Ծնողները պետք է հասկանան, որ դպրոցին լավագույն նախապատրաստումը երեխայի բնական ցանկությունն է խաղալու, այլ ոչ թե լուրջ պարապմունքները տվյալ թեմայով: Երբեք պետք չէ թորյլ տալ կորցնել հետաքրքրությունը:

Խոսքի պատրաստակամություն.

Դպրոցին պատրաստվելու կարևոր բաղադրիչը խոսքի պատրաստակամությունն է. դա ոչ միայն հնչյունների մաքուր արտասանությունն է, դա երեխաների մեջ բռնապաշարի զարգացումն է, խոսքի քերականական կառուցվածքի զարգացումը և, իհարկե, համահունչ խոսքի զարգացումը. մատչելի թեմաներով ինչ-որ բան պատմելու ունակություն, ներառյալ տարրական տեղեկատվություն իր մասին, երկխոսություն վարելու ունակություն:

Հետևաբար, օգտակար կլինի երեխայի հետ քննարկել դիտված ֆիլմը կամ նույնիսկ մուլտֆիլմը, մի քանի հարց տալ նրանց կարդացածի մասին, որպեսզի համոզվեք, որ երեխան հասկանում է որոշակի բնական երևույթ, կենդանիների, մարդկանց արարքներ:

Երեխայի հետ գրույցը պետք է լինի պարզ և ոչ շատ երկար, քանի որ նա կարող է ձանձրանալ և հոգնած զգալ: Շփման մեջ գլխավորը հետաքրքրությունն է: Առաջատար հարցերը հետաքրքրություն են առաջացնում, օրինակ՝ երկու առարկաների (զնդիկ, փուչիկ), երկու երևույթների (անձրև, ձյուն), հասկացությունների (երկիր, քաղաք) նմանության և տարբերության վերաբերյալ: Տարբերությունները հաճախ հեշտ է հաստատել, բայց նմանություններն ավելի դժվար են: Թույլ տվեք երեխային ընդհանրացնել առարկաները խմբի մեջ (մահճակալ, սեղան, աթոռ, բազկաթոռ - կահույք): Աստիճանաբար բարդացրեք առաջադրանքը, խնդրեք անվանել առարկաներ, որոնց մեջ կարող էք ինչ-որ բան դնել, առարկաներ, որոնք փայլում են և այլն: Այս խաղը օգտակար է և հետաքրքիր երեխայի համար:

Խնդրեք ձեր երեխային վերապատմել ֆիլմը կամ գիրքը, հատկապես, երբ նա ինքնուրույն կարդացել է այն: Եթե դուք չեք հասկանում, թե ինչ է վտանգված, դա նշանակում է, որ երեխան չի հասկացել իր կարդացածի կամ դիտածի իմաստը:

Խաղերն օգտակար են բ) պատմվածքի բացակայող մասերի հորինում, երբ դրանցից մեկը բացակայում է (իրադարձության սկիզբը, կեսը կամ վերջը):

Կամային պատրաստակամություն

Մենք, անշուշտ, կհանդիպեք կամքի պակասի: Այն կարող է նման լինել. Դասերի նստելու ժամանակն է, և նա ժամերով ուշացնում է, հետո խմում, հետո ուտում, հետո հոգնած՝ հյուծելով քեզ և իրեն: Բավարար կամք չկա, և դա հաճախ հանդիպում է առաջին դասարանցիների, ինչպես նաև մեծահասակների մոտ: Ինչպես այդ դեպքում լինել, քանի որ դասերը պետք է արվեն: Այստեղ է, որ անհրաժեշտ է ձեր օգնությունը:

Կիսվեք ձեր երեխայի հետ «ձեր կամքի մի կտորով», մոտեցեք երեխային: Ընտրեք ձեր երեխայի համար հարմար դասի պատրաստման ժամ: Միգուցե նա դասերից հետո

հանգստանալու կարիք ունի, շատ երեխաներ դեռ ցերեկը քնում են, իսկ ոմանք ցանկանում են նորից քնել, չնայած այն հանգամանքին, որ նրանք արդեն հրաժարվել են ցերեկային քնից: Կարևոր է հավատք ցուցաբերել երեխայի հանդեպ, որ նա ամեն օր ավելի ու ավելի լավն է դառնում, որ դասերից հետո ձեզ այլ հետաքրքիր բաներ են սպասում, խրախուսանքն ու աջակցությունը կարող են օգնել: Կամաց-կամաց երեխայի մոտ կգարգանա կամային ջանքեր գործադրելու ունակությունը, բայց ոչ անմիջապես: Պետք է օգնել նրան;

6 տարեկանում ձևավորվում են կամային գործողության հիմնական կառույցները: Երեխան կարողանում է նպատակ դնել, ստեղծել գործողությունների ծրագիր, իրականացնել այն՝ հաղթահարելով խոչընդոտները, գնահատել իր արարքի արդյունքը: Իհարկե, այս ամենն արվում է ոչ այնքան գիտակցաբար և որոշվում է գործողության տեւողությամբ: Բայց խաղը կարող է օգնել ամրապնդել սեփական անձի մասին կամային գիտելիքները:

Ծնողների հասկացողությունը տնային աշխատանքի ընթացքում բնակարանը վերածում է նավի, տիեզերքի, հիվանդանոցի տախտակամածի, որտեղ որոշակի առաջադրանքներ կատարվում են հաճույքով, առանց սպառնալիքների և բռնության: Վեց տարեկանում երեխան արդեն կարողանում է վերլուծել սեփական շարժումներն ու գործողությունները:

Հետևաբար, նա կարող է միտումնավոր անգիր անել բանաստեղծություններ, հրաժարվել խաղալ հանուն ինչ-որ «մեծահասակների» առաջադրանք կատարելու, կարող է հաղթահարել մութ սենյակի վախը և չլաց լինել, երբ վիրավորված է: Սա կարևոր է ներդաշնակ անհատականության զարգացման համար: Մյուս կարևոր ասպեկտը երեխայի մոտ ճանաչողական գործունեության ձևավորումն է: Այն բաղկացած է երեխաների մոտ դժվարությունների հանդեպ վախի բացակայության, դրանց չտրվելու, դրանք ինքնուրույն լուծելու կամ մեծահասակների մի փոքր աջակցության ցանկության ձևավորման մեջ: Սա կօգնի ձեր երեխային կառավարել իր վարքը դպրոցում: Իսկ նման վարքագիծը զարգանում է, երբ չափահասի և երեխայի միջև կա ընկերական, գործընկերային հարաբերություններ:

Մոտիվացիոն պատրաստակամություն.

Կարևոր կետը մոտիվացիան է: Սովորելու շարժառիթների և դպրոցի նկատմամբ դրական վերաբերմունքի ձևավորումը մանկապարտեզի ուսուցչական կազմի և ընտանիքի կարևոր խնդիրներից է երեխաներին դպրոց նախապատրաստելու գործում:

Նախադպրոցական տարիքում երեխաների մոտ պետք է ձևավորել սովորելու շարժառիթների և դպրոցի նկատմամբ դրական վերաբերմունք , որոնք ուղղված կլինեն երեք հիմնական խնդիրների լուծմանը.

1. երեխաների մոտ դպրոցի և դասավանդման մասին ճիշտ պատկերացումների ձևավորում.
2. դպրոցի նկատմամբ դրական հուզական վերաբերմունքի ձևավորում.
3. ուսուցման փորձի ձևավորում.

Այս խնդիրները լուծելու համար ես օգտագործում եմ աշխատանքի տարբեր ձևեր և մեթոդներ՝ էքսկուրսիաներ դպրոց, գրույցներ դպրոցի մասին, պատմություններ կարդալ և սովորել դպրոցական բանաստեղծություններ, դիտել դպրոցական կյանքն արտացոլող նկարներ և խոսել դրանց մասին, նկարել դպրոցը և խաղալ դպրոց:

Դպրոցի մասին պատմվածքներն ու բանաստեղծությունները ընտրված են այնպես, որ երեխաներին ցույց տան դպրոցական կյանքի տարբեր կողմերը. դպրոց հաճախող երեխաների ուրախությունը; դպրոցական գիտելիքների կարևորությունն ու նշանակությունը; դպրոցի բովանդակությունը; դպրոցական ընկերություն և դպրոցական ընկերներին օգնելու անհրաժեշտություն; վարքագծի կանոններ դասարանում և դպրոցում. Միննույն ժամանակ, կարևոր է երեխաներին ցույց տալ «լավ աշակերտի» և «վատ աշակերտի» կերպարը, երեխաների հետ գրույց կառուցել ճիշտ և սխալ օրինաչափությունների համեմատության վրա (կազմակերպության տեսանկյունից. դպրոցական) վարքագիծ: Ավագ նախադպրոցական տարիքի

երեխաները հետաքրքրությամբ են ընկալում և ավելի լավ հիշում հումորային բովանդակությամբ տեքստերը:

Դպրոցում խաղ կազմակերպելիս կարող ենք օգտագործել տարբեր բովանդակության սյուժեներ՝ 1-ին դասարանի դասի էքսկուրսիայից հետո դպրոցում խաղալ (ձեռք բերված գիտելիքների և գաղափարների համախմբում), ապագայի դպրոցի մոդելավորում (դպրոցի նկատմամբ հուզական վերաբերմունք ձևավորել, ստեղծագործական երևակայության և մտածողության ազատության զարգացում: Խաղի սյուժեում կարող ես խաղալ Դաննոյի դերը՝ ուսանող, ով չի ցանկանում սովորել, խանգարում է բոլորին, խախտում է սահմանված կանոնները:

Ընտանիքը որոշիչ դեր է խաղում նախադպրոցական տարիքի ուսման դրդապատճառների և բուն կրթական դրդապատճառների ձևավորման գործում: Հետաքրքրություն նոր գիտելիքների նկատմամբ, հետաքրքրություն ներկայացնող տեղեկատվություն փնտրելու տարրական հմտություններ (գրքերում, ամսագրերում, տեղեկատու գրքերում), դպրոցական ուսուցման սոցիալական նշանակության գիտակցում, սեփական «ես ուզում եմ» «պարտադիր» բառին, ցանկությունը ստորադասելու ունակություն. աշխատել և սկսած գործը հասցնել մինչև վերջ, աշխատանքի արդյունքները մոդելի հետ համեմատելու և սխալները տեսնելու կարողություն, հաջողության հասնելու ցանկություն և համարժեք ինքնագնահատական, այս ամենը դպրոցական ուսուցման մոտիվացիոն հիմքն է և ձևավորվում է. հիմնականում ընտանեկան կրթության պայմաններում: Եթե ընտանեկան կրթությունը կառուցված է սխալ (կամ ընդհանրապես բացակայում է), ապա միայն նախադպրոցական հաստատության ջանքերով հնարավոր չէ հասնել դրական արդյունքների:

Մոտիվացիոն պատրաստակամությունը, դպրոց գնալու ցանկությունը, դպրոցի նկատմամբ հետաքրքրությունը, նոր բաներ սովորելու ցանկությունը բացահայտվում են այնպիսի հարցերով, ինչպիսիք են.

1. Ուզո՞ւմ ես դպրոց գնալ:

2. Ի՞նչն է հետաքրքիր դպրոցում:

3. Ի՞նչ կանեիք, եթե դպրոց չգնայիք:

Այս հարցերի պատասխանները կօգնեն հասկանալ, թե երեխան ինչ գիտի դպրոցի մասին, ինչն է նրան հետաքրքրում, արդյո՞ք նա նոր բաներ սովորելու ցանկություն ունի:

Սոցիալական կամ անձնային պատրաստվածությունը հաջորդ կարևոր բաղադրիչն է:

Երեխայի անձնական կամ սոցիալական պատրաստականությունը դպրոցին կայանում է նրանում, որ ձևավորվի նրա պատրաստականությունը՝ ընդունելու աշակերտի նոր սոցիալական դիրքը: Դպրոցականի դիրքը պարտավորեցնում է նրան, որ նախադպրոցականի համեմատությամբ այլ դիրք զբաղեցնի հասարակության մեջ՝ նրա համար նոր կանոններով: Այս անձնական պատրաստականությունը արտահայտվում է երեխայի որոշակի վերաբերմունքով դպրոցի, ուսուցչի և կրթական գործունեության, հասակակիցների, հարազատների և ընկերների, ինքն իր նկատմամբ:

Երեխայի պարզ դիտարկումը թույլ կտա պարզել, թե արդյոք երեխան գիտի՞ ինչպես շփվել երեխաների հետ, արդյոք նա նախաձեռնություն է ձեռք բերում շփման մեջ, թե սպասում է, որ մյուս երեխաները զանգահարեն իրեն: Արդյո՞ք նա զգում է հասարակության մեջ ընդունված շփման նորմերը, պատրա՞ստ է հաշվի առնել այլ երեխաների շահերը, թե հավաքական շահերը, կարողանո՞ւմ է պաշտպանել սեփականը: Արդյո՞ք նա զգում է տարբերություն երեխաների, ուսուցիչների և այլ մեծահասակների, ծնողների հետ շփման մեջ: Այս հմտությունները սովորաբար յուրացնում են երեխաները մանկապարտեզում: «Տնային» երեխաներն ունեն ավելի սահմանափակ սոցիալական շրջանակ, նրանք չունեն հասակակիցների խմբում շփման փորձ, բայց դա միշտ չէ, որ նշանակում է, որ նրանց սոցիալական հմտությունները ավելի քիչ են զարգացած: Կան նաև «սադիկովսկի» երեխաներ՝ շփման մեջ սեփական խնդիրներով: Երեխան պետք է կարողանա շփվել ինչպես ուսուցչի, այնպես էլ հասակակիցների հետ:

Վերաբերմունք հասակակիցների նկատմամբ. Պետք է զարգացնել անհատականության այնպիսի գծեր, որոնք կօգնեն շփվել և շփվել հասակակիցների հետ, որոշ հանգամանքներում զիջել, իսկ որոշ դեպքերում չզիջել: Յուրաքանչյուր երեխա պետք է կարողանա լինել մանկական հասարակության անդամ և աշխատել մյուս երեխաների հետ:

Հարաբերություններ ընտանիքի և ընկերների հետ:

Ընտանիքում ունենալով անձնական տարածք՝ երեխան պետք է զգա հարազատների հարգալից վերաբերմունքը աշակերտի իր նոր դերի նկատմամբ: Հարազատները պետք է ապագա աշակերտին, նրա ուսուցմանը վերաբերվեն որպես կարևոր բովանդակալից գործունեության, շատ ավելի նշանակալի, քան նախադպրոցական տարիքի երեխայի խաղը: Երեխայի համար ուսուցումը դառնում է նրա գործունեության հիմնական տեսակը:

Երեխան պետք է կարողանա ճիշտ գնահատել իրեն և իր վարքը:

Ինչու է երեխայի համար դժվար սովորելը: Իսկ ի՞նչ պետք է սովորեցնել երեխային դպրոցականի կյանքի հենց սկզբից:

Դրանում մեծ դեր ունեն ծնողները: Նրանք հաճախ թույլ են տալիս երեխային կանգնել ինչ-որ տեղ ճանապարհի կեսին. նա գիտի, լավ, նա կսովորի, թե ինչպես դա անել գեղեցիկ, հետո, և սխալվի: Պետք է անմիջապես կողմնորոշել երեխային սկզբից մինչև վերջ կատարել ցանկացած առաջադրանք՝ սենյակը մաքրելիս, ծնողներին օգնելիս, առաջադրանք կատարելիս և այլն:

Պետք է երեխային սովորեցնել մտածել արդյունքի մասին, արագ չավարտել, ավարտել գրելը, ավարտել կարդալը, վազել ու մոռանալ ամեն ինչ:

Ծնողները հաճախ պնդում են, որ երեխան չի ցանկանում մտածել իր աշխատանքի որակի մասին, երբ փորձում են պաշտպանել նրան անհարկի անհանգստություններից, որոնք նա ստանում է, անկախ նրանից, թե ինչ են նրան

տալիս. գլխավորն այն է, որ նա շահագրգռված է և փորձում է անել այն, ինչ կարող է:
Դա բավական է.

Երեխան պետք է ձգտի լավ արդյունքի, ոչ միայն այնքան լավ, որքան կարող է, այլ
այնքան լավ, որքան կարող է: Պետք է կենտրոնանալ այն բանի վրա, թե վաղն ինչ
կանի ավելի լավ, քան այսօր: Սովորելը հմտությունների մշտական
կատարելագործում է, երեխային դպրոցում առաջին իսկ օրերից պետք է սովորեցնել
դրան:

Ճիշտ կազմակերպված տնային աշխատանքը երեխային մշտապես վարժեցնում է
ինքնուրույն, համբերատար, հոգատար կրթական աշխատանքի:

Ավելի լավ է երեխայի սխալները մատնանշել ոչ ուղղակիորեն: Եթե կան սխալներ,
երեխային ինքն իրեն գտնելու խնդրանքը ինքնատիրապետման առաջին ձևն է:

Կամային որակներ դաստիարակելու արդյունավետ միջոց է աշխատանքային
կրթությունը:

Աշխատիր, քրտնաջան, աշխատիր : Որովհետև յուրաքանչյուր աշխատանք որոշակի
դժվարություն է պարունակում. արդյունքի հասնելու համար պետք է ինչ-որ բան
հաղթահարել: Հենց ամենափոքր տարիքից երեխային կարելի է դաստիարակել
սկսած գործը մինչև վերջ հասցնելու կարողություն, երեխայի մեջ դաստիարակելու
պատասխանատվություն, անկախություն, հաստատակամություն:

Եզրակացություն

Այսպիսով՝ վերը թվարկված երեխայի անհատականության նորմալ զարգացած որակները կապահովեն, որ նա արագ հարմարվի դպրոցի նոր սոցիալական պայմաններին:

Ընտանիքում կազմակերպվող բոլոր գործողությունները պետք է երեխային ներառեն այնպիսի գործողությունների մեջ, որոնք ակտիվացնում են ինչպես գիտակցությունը, այնպես էլ զգացմունքները:

Դպրոցի նկատմամբ բացասական վերաբերմունքի առաջացման վրա կարող են ազդել ոչ միայն մեծերը, այլև ավելի մեծ երեխաները: Մեծ ուշադրություն, ժամանակ և համբերություն կպահանջվի երեխայի վերաբերմունքը դպրոցի նկատմամբ փոխելու, սեփական ուժերի նկատմամբ վստահություն սերմանելու համար: Դպրոցում նրա առաջին քայլերը հեշտ չեն լինի: Շատ ավելի խելամիտ է անմիջապես ճիշտ պատկերացումներ կազմել դպրոցի, նրա, ուսուցչի, գրքի, սեփական անձի մասին դրական վերաբերմունքի մասին:

Երեխան պետք է իմանա.

Իմացեք հաղորդակցության կանոնները;

Կարողանալ շփվել հասակակիցների և մեծահասակների հետ;

Կարողանալ կառավարել իրենց վարքը առանց ագրեսիվության.

Դպրոց ընդունվող երեխան պետք է հասուն լինի ֆիզիոլոգիական և սոցիալական առումով, պետք է հասնի մտավոր և հուզական-կամային զարգացման որոշակի մակարդակի: Կրթական գործունեությունը պահանջում է մեզ շրջապատող աշխարհի մասին գիտելիքների որոշակի պաշար, տարրական հասկացությունների ձևավորում: Երեխան պետք է տիրապետի մտավոր գործողություններին, կարողանա ընդհանրացնել և տարբերակել իրեն շրջապատող աշխարհի առարկաներն ու երևույթները, կարողանա պլանավորել իր գործունեությունը և ցուցաբերել ինքնատիրապետում: Կարևոր է ուսման նկատմամբ դրական վերաբերմունքը, վարքագիծը ինքնակարգավորելու կարողությունը և առաջադրանքները կատարելու

համար կամային ուժեղ ջանքերի դրսևորումը: Պակաս կարևոր չեն բանավոր հաղորդակցման հմտությունները, ձեռքի նուրբ շարժիչ հմտությունները և տեսողական-շարժողական համակարգումը: Հետևաբար, «երեխայի պատրաստակամություն դպրոցին» հասկացությունը բարդ է, բազմակողմանի և ընդգրկում է դպրոցական կյանքի բոլոր ոլորտները:

Այն պահից, երբ դպրոցի գաղափարը ձեռք բերեց երեխայի մտքում ցանկալի ապրելակերպի առանձնահատկությունները, կարելի է ասել, որ նրա ներքին դիրքը նոր բովանդակություն ստացավ՝ այն դարձավ դպրոցականի ներքին դիրքը: Իսկ դա նշանակում է, որ երեխան հոգեբանորեն անցել է իր զարգացման նոր տարիքային շրջան՝ կրտսեր դպրոցական տարիք: Դպրոցականի ներքին դիրքը ամենալայն իմաստով կարող է սահմանվել որպես դպրոցի հետ կապված երեխայի կարիքների և ձգտումների համակարգ, այսինքն. դպրոցի նկատմամբ նման վերաբերմունք, երբ երեխան դրան մասնակցությունը զգում է որպես սեփական կարիք («Ես ուզում եմ գնալ դպրոց»): Աշակերտի ներքին դիրքի առկայությունը բացահայտվում է նրանով, որ երեխան վճռականորեն հրաժարվում է նախադպրոցական-խաղային, անհատական-ուղղակի գոյության ձևից և վառ դրական վերաբերմունք է ցուցաբերում ընդհանրապես դպրոցական-կրթական գործունեության և հատկապես դրա այն կողմերի նկատմամբ, որոնք. ուղղակիորեն կապված են սովորելու հետ:

Երեխայի այնպիսի դրական կողմնորոշումը դեպի դպրոց, որքան բուն ուսումնական հաստատությունը, նրա դպրոցական-կրթական իրականություն հաջող մուտք գործելու կարևորագույն նախապայմանն է, այսինքն. նրա կողմից դպրոցի համապատասխան պահանջների ընդունում և լիարժեք ընդգրկում ուսումնական գործընթացում:

Օգտագործված գրականության ցանկ

- Зак А. З. Развитие теоретического мышления у младших школьников. М., 1984.
- «Լուսարար» երկշաբաթաթերթ
- Калмыкова З.И. Продуктивное мышление как основа обучаемости. М.,1981.
- Липкина А. И. Самооценка школьника. М., 1976
- Համացանց